

ISTRA 78

Tri tedne sonca in skal

Če so se brigadirji na vseh akcijah pritoževali nad slabim vremenom pa je bilo na mladinski delovni brigadi Istra 78 v Smarjah pri Kopru toliko bolj vroče.

Jarke za šmarski vodovod je kopalo 49 mladih iz Centra, od sicer 230 brigadirjev iz vse Jugoslavije v petih brigadah. Udeleženci te zahtevne akcije pa pravijo takole:

Rade Rapaič-Sava: »Organizirali smo delovni dan z domačini, žal pa odziv ni bil najboljši. Izvedli smo tudi obrambni dan. Tako smo spoznali vrsto orožij, ki jih danes uporablja kopenska vojska. Imeli smo tudi predavanja in seminarje z drugih področij.«

Dare Novak: »Za dan borca smo položili venec padlim žrtvam fašizma, nedaleč od osnovne šole, kjer prebivamo. Bogato je bilo tudi kulturno življenje ob tabornem ognju in podobno. Vsi smo v tem času dobili ogromno izkušenj, ki nam bodo večkrat koristile.«

Dejan Burnik: »Vsak teden smo izdajali bilten z literarnimi prispevki o brigadirskem življenju, seveda pa ni manjkalo prispevkov za razvedrilo in humor. Z aktualnimi vestmi pa smo brigadirje seznanjali prek stenskega časopisa. Zadnji dan smo izvedli tudi anketo. Iz nje smo izvedeli, da odhajajo brigadirji domov s prijetnimi vtisi, seveda pa so bili tudi manjši spodrsljaji, ki jih bo treba v prihodnje odpraviti.«

Dare Erjavec: »Izkopali smo 360 m dolg jarek na trasi od tretje do pete, ponekod celo šeste stopnje. To pomeni, da smo morali zagristi tudi v živo skalo. Normo smo kljub temu presegli za 60 odstotkov, tako da se ne gre čuditi, da smo petkrat udarni. Trinajst naših brigadirjev je prejelo udarniške značke, prav toliko pa je bilo pohvaljenih.«

Vesna Gorenjšček: »Od skoraj tisoč brigadirjev nas je bilo na Savi 29 iz občine Ljubljana Center. Gradili smo nasipe bodoče obvoznice okoli Zagreba. Imeli smo največ deklet, skoraj trideset odstotkov nas je bilo.«

Matjaž Marinko: »Vstajali smo ob štirih, kar se je sprva zdelo sredi noči, a smo se na nov red kaj kmalu navadili. Sledila je telovadba, dviganje in pozdrav zastavi, po zajtrku pa smo odšli na traso. Delali smo po šest ur dnevno.«

Tomaz Pevec: »Zvečer smo imeli nastope zagrebškega jazz ansambla, imeli smo svoje filmske predstave, od katerih je najbolj pritegnil dokumentarec o Titu. Ob tabornem ognju pa so se predstavljale posamezne brigade. 4. julij smo proslavili na delu Save, kjer so jo pogosto prečkali partizani. Imeli smo kulturni večer z recitalom. Prvi in zadnji dan smo bili tudi testirani. Pri vseh se je pokazalo, da so se tako zdravstveno stanje kot moč in kondicija izboljšali.«

Sava 78

Besede za vse

Janez Čebular: »Naša brigada, torej brigada Davorin Trinajstič, je s svojim delom dobila časten naziv – udarna. V poprečju smo naredili 136 odstotkov norme, s čimer smo se uvrstili med najboljše. Trije posamezniki so prejeli udarniške značke, prav toliko pa jih je bilo pohvaljenih. Udarnik je postal tudi brigadir pionirske čete, sicer doma iz občine Center.«

Andrej Savski: »V popoldanskem času smo imeli vrsto svobodnih aktivnosti, saj ni bilo brigadirja, da ne bi našel časa zase. Tako sta bila vseskozi aktivna foto in kino klub, nenehno pa so ustvarjali tudi radio amaterji. Precejšnje zanimanje je vladalo tudi za strojepisni tečaj, ki ga je organizirala zagrebška filozofska fakulteta. Trikrat smo lahko odšli tudi v mesto.«

Nuriya Pašič: »Eno pomembnejših svobodnih dejavnosti v brigadi je brez dvoma informiranje. V ta namen smo redno izdajali zajeten bilten, ki je sproti obveščal vse brigadirje o dogodkih in rezultatih dela na trasi ter v naselju. Seveda pa je bil vsakokrat dobršen del namenjen literarnim in zabavnim stvaritvam brigadirjev.«

A. S.

PORTRET BRIGADIRJA

Stari maček v Slovenskih goricah

V mladinski delovni brigadi Slovenske gorice 78, ki je bila v Dornavi pri Ptujju, smo srečali tudi »starega mačka« Simon Jelovčana, sicer predsednika Centra za mladinske delovne brigade pri naši občinski konferenci ZSMS. Je komandir brigade Bratstvo in enotnost, sestavljene iz 26 Ljubljančanov, predvsem dijakov poljanske gimnazije Vide Janežič, ter mladih iz pobratenega mesta Bjelo Polje v Črni gori. Tudi ti so predvsem tamkajšnji gimnazijci, ki so pritegnili tudi svojega profesorja francoskega jezika Jovana Gradova.

In kaj o tej skupini brigadirjev pravi Simon Jelovčan?

»V začetku je obstajal med vsemi posamezniki, tako Slovenci kot Črnogorci, nek neviden zid izoliranosti, odtujenosti. Že v nekaj dneh pa so se sklenile trdne prijateljske vezi, ki so omogočile nemoteno delo. Tudi nobenega primera delikvence ni bilo, kar se je včasih žal tudi dogajalo.

Moje brigadirske izkušnje? Pred dvema letoma sem zavihal rokave na Kozbani, lani pa na Kozjanskem in na Sutjenski. Kobansko 78 je bila tako moja četrta mladinska delavna akcija. Seveda pa pri tem vse ne gre tako gladko. Predvsem mi zmanjkuje časa. Ko pa prideš na prvi brigadni konferenci v ponoven stik s starimi kolegi, ugotoviš, da moraš ponovno na akcijo, za vsako ceno.

Osebnost mi je bilo v brigadi najbolj všeč prvo srečanje s kolegi iz Bjelega Polja. Celotno leto je minilo od zadnjega srečanja, v tem času pa se zgodi toliko pomembnih stvari... Skupno smo odšli na Kozjansko, kjer smo imeli srečanje s tamkajšnjimi brigadirji, v Kumrovcu pa so obiskali rojstno hišo tovariša Tita. Obiskali smo tudi mladinsko delovno brigado Goričko 78, kjer smo pripravili skupen program in več športnih srečanj. Zmagali so boljše, sicer pa: važno je sodelovati.

Vesel sem, da nam je dobro uspela skupna akcija z domačini, saj so se s tem naše vezi še okrepile. Darovali so nam tudi domačo hrano, kakršne na svojih domovih nismo navajeni. Zaseka je bila še posebno odlična.

Imamo tudi vrsto krožkov in klubov. Stenski časopis izdajamo vsak dan, saj je dobra informiranost pogoj za še boljše delo. Izdajamo pa tudi bilten, ki je večinoma literarnega značaja. Je pa kritičen in pester. Predvsem praktičen je radio klub.

»Ti si, Simon, star brigadir. Kakšna je sicer starost v brigadi?«

»Poprečna starost je med petnajst in šestnajst let. Ta medalja ima dve plati: prva, slaba, je v neizkušenosti najmlajših brigadirjev. Dobra stran tega pa je, da bomo imeli že v naslednjih letih mlade, pa kljub temu prekaljene brigadirje.

Sicer pa teren ni skalnat, tako da delo ni pretežno niti za najmlajše, niti za dekleta. Le vode je precej.«

»Ko sva že pri vodi, oblaki kdaj puščajo?«

»Le enkrat se je zgodilo, da smo morali delavni dan skrajšati zaradi dežja. Sicer pa je vreme še kar primerno, tudi prevroče ni.«

»Simon, morda še tvoji osebni občutki o minuli akciji v Slovenskih goricah.«

»Kaj bi rekel o akciji, ki je izpolnila vse moje želje? Vesel sem, da se je tako končalo in ni naključje, da se je. Če jo primerjam z akcijami iz minulih let, ji dajem najvišjo oceno.

A. S.